

Seat No	
------------	--

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct/Nov.-2023

Economics (Optional) Paper-IV

ECOO6: Banks and Financial Markets

Day and Date: 22/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Which was the first small finance bank in India?
A) Capital Small Finance Bank Limited B) Jana Small Finance Bank C) Ujjivan Financial Services Pvt Ltd D) AU Small Finance Bank
- 2 For Export promotion EXIM bank raised----- fund.
A) Export Development Fund B) General Fund C) Exporting Development Fund D) All of these
- 3 Mutual funds are considered to be a ----- investment tool.
A) Exchange B) Liquidity C) Diversification D) Saving
- 4 ----- are types Mutual Funds.
A) Specialized B) General C) Interest Rate Risk D) All of above
- 5 The Export- Import bank of India includes in ----- category.
A) Development Bank B) Government Bank C) Commercial Bank D) State Government Bank
- 6 Before 1991, public sector banks were controlled by -----
A) Reserve Bank of India B) Security Exchange Board of India C) Banking Division of the Finance Ministry D) (A) and (C)
- 7 The Basel committee on Banking Supervision published Basel norms-II in ----- .
A) June 2002 B) June 2003 C) June 2004 D) June 2005
- 8 How many entities were granted provisional license by RBI to convert into Small Finance Bank in 2015 ?
A) 8 B) 10 C) 12 D) 25
- 9 The second Narasimham committee on banking sector reforms appointed by -----.
A) P. Chidambaram B) Dr. Manmohan Singh C) Atal Bihari Vajpayee D) Arun Jaitley
- 10 Securities and Exchange Board of India (SEBI) was established in the year-----.
A) 1988 B) 1985 C) 1987 D) 1992
- 11 Credit Card Scheme firstly introduced by-----in India.
A) Bank of India B) Central Bank of India C) State Bank of India D) Canara Bank
- 12 ----- has implemented national electronic funds transfer and real time gross settlement procedures.
A) Export -Import Bank B) Reserve Bank of India C) State Bank of India D) World Bank

- 13 full form of RTGS is -----.
- A) Real Time Gross settlement B) Real Time Gross System C) Retail Transfer Gross Settlement D) Retail transfer Gross Settlement
- 14 E- banking means-----.
- A) Environment banking B) Eco banking C) Electronic banking D) Electric Banking
- 15 The Reserve Bank of India has introduced the ----- transaction method for fast and efficient disbursement of checks.
- A) Real Time Gross Settlement B) National Electronic Fund Transfer C) Cheque Truncation System D) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Features of payment Banks
- 2 Importance of Mutual fund
- 3 Licensing of small finance Bank
- 4 Types of E-Banking

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss the growth of Non-Banking financial institutions.
- 2 Discuss the recommendation of Narasimhan Committee-1991
- 3 Explain the features of credit card.
- 4 Explain the factors related to National Electronic Fund Transfer.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the functions new export promotion programmes of Export –Import bank.
- 2 What is credit card ? State the merits and Demerits of credit card.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतातील सर्वात पहिली लघु वित्त बँक कोणती आहे?
अ) कॅपिटल स्मॉल फायनान्स बँक लिमिटेड ब) जना स्मॉल फायनान्स बँक क) उज्जिवान फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ड) एयू स्मॉल फायनान्स बँक
- 2 एक्झिम बँकेने निर्यात प्रोत्साहनासाठी -----निधी उभारले आहेत.
अ) निर्यात विकास निधी ब) साधारण निधी क) निर्यात विपणन निधी ड) वरील पैकी सर्व
- 3 म्युच्युअल फंड हे ----- गुंतवणुकीचे साधन मानले जाते.
अ) विनिमय ब) तरल क) विविधिकरण ड) बचत
- 4 ----- हे म्युच्युअल फंडाचे प्रकार आहेत.
अ) विशेषकृत ब) सर्वसाधारण क) व्याजदर जोखीम ड) वरील सर्व
- 5 भारतीय आयात –निर्यात बँकेचा समावेश ----- प्रवर्गात होतो.
अ) विकास बँक ब) सरकारी बँक क) व्यापारी बँक ड) राज्य सरकारी बँक

- 6 १९९१ पूर्वी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका ----- कडून नियंत्रित केल्या जात.
अ) भारतीय रिझर्व्ह बँक ब) भारतीय प्रतिभूती विनिमय मंडळ क) वित्त मंत्रालयाचा बँकिंग विभाग ड) अ आणि क
- 7 बँकांच्या पर्यवेक्षणासाठी बेसल समितीने बेसल निकष II ----- मध्ये प्रसिध्द केले.
अ) जून २००२ ब) जून २००३ क) जून २००४ ड) जून २००५
- 8 सन २०१५ मध्ये आर.बी.आय कडून किती संस्थांना तात्पुरते लघुवित्त बँकेत रूपांतरित होण्यासाठी परवाना मंजूर झाले.
अ) ८ ब) १० क) १२ ड) २५
- 9 बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणासाठी दुसरी नरसिंहम समिती -----यांनी नियुक्त केली.
अ) पी.चिदंबरम ब) डॉ. मनमोहनसिंग क) अटलबिहारी वाजपेयी ड) अरुण जेटली
- 10 भारतीय प्रतिभूती आणि विनिमय मंडळाची (सेबीची) स्थापना ----- ह्या वर्षी झाली.
अ) 1988 ब) 1985 क) 1987 ड) 1992
- 11 भारतात सर्वप्रथम पतपत्र योजना ----- ने सुरू केली.
अ) बँक ऑफ इंडिया ब) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) कॅनरा बँक
- 12 ----- ने राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण आणि रियल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट पध्दती अमलात आणल्या आहेत.
अ) आयात-निर्यात बँक ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) जागतिक बँक
- 13 आरटीजीएस (RTGS)चे दीर्घ रूप
अ) Real Time Gross settlement ब) Real Time Gross System क) Retail Transfer Gross Settlement ड) Retail transfer Gross Settlement
- 14 ई -बँकिंग म्हणजे-----.
अ) इन्व्हेस्टमेंट बँकिंग ब) इको बँकिंग क) इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग ड) इलेक्ट्रिकल बँकिंग
- 15 भारतीय रिझर्व्ह बँकेने धनादेशाचे वेगवान व कार्यक्षमपणे वटवणूक करण्यासाठी ----- व्यवहार पध्दती वापरत आणली.
अ) रियल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट ब) राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण क) चेक ट्रॅकेशन सिस्टीम ड) वरील पैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 देय / पेमेंट बँकांची वैशिष्ट्ये
- 2 म्युच्युअल फंडाचे महत्व
- 3 लघुवित्त पुरवठा बँकांची परवाना प्राप्ती
- 4 ई-बँकांचे प्रकार

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 बँकेत्तर वित्तसंस्थाच्या विस्ताराची चर्चा करा.
- 2 १९९१ च्या नरसिंहम समितीच्या शिफारशीची चर्चा करा.
- 3 क्रेडीट कार्डची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 4 राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरणाशी संबंधीत घटक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतीय निर्यात-आयात बँकेची कार्ये आणि नूतन निर्यात प्रोत्साहन कार्यक्रम स्पष्ट करा.
- 2 क्रेडीट कार्ड म्हणजे काय ? क्रेडीट कार्डचे गुण दोष सांगा.

Day and Date: 22/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भारतातील सर्वात पहिली लघु वित्त बँक कोणती आहे?

अ) कॅपिटल स्मॉल फायनान्स बँक लिमिटेड ब) जना स्मॉल फायनान्स बँक क) उज्जिवान फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ड) एयू स्मॉल फायनान्स बँक

Option 1

2 एक्झिम बँकेने निर्यात प्रोत्साहनासाठी -----निधी उभारले आहेत.

अ) निर्यात विकास निधी ब) साधारण निधी क) निर्यात विपणन निधी ड) वरील पैकी सर्व

Option 4

3 म्युच्युअल फंड हे ----- गुंतवणुकीचे साधन मानले जाते.

अ) विनिमय ब) तरल क) विविधिकरण ड) बचत

Option 2

4 ----- हे म्युच्युअल फंडाचे प्रकार आहेत.

अ) विशेषकृत ब) सर्वसाधारण क) व्याजदर जोखीम ड) वरील सर्व

Option 4

5 भारतीय आयात -निर्यात बँकेचा समावेश ----- प्रवर्गात होतो.

अ) विकास बँक ब) सरकारी बँक क) व्यापारी बँक ड) राज्य सरकारी बँक

Option 1

6 १९९१ पूर्वी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका ----- कडून नियंत्रित केल्या जात.

अ) भारतीय रिझर्व्ह बँक ब) भारतीय प्रतिभूती विनिमय मंडळ क) वित्त मंत्रालयाचा बँकिंग विभाग ड) अ आणि क

Option 4

7 बँकांच्या पर्यवेक्षणासाठी बेसल समितीने बेसल निकष II ----- मध्ये प्रसिध्द केले.

अ) जून २००२ ब) जून २००३ क) जून २००४ ड) जून २००५

Option 3

8 सन २०१५ मध्ये आर.बी.आय कडून किती संस्थांना तात्पुरते लघुवित्त बँकेत रूपांतरित होण्यासाठी परवाना मंजूर झाले.

अ) ८ ब) १० क) १२ ड) २५

Option 2

9 बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणासाठी दुसरी नरसिंहम समिती -----यांनी नियुक्त केली.

अ) पी.चिदंबरम ब) डॉ. मनमोहनसिंग क) अटलबिहारी वाजपेयी ड) अरुण जेटली

Option 2

10 भारतीय प्रतिभूती आणि विनिमय मंडळाची (सेबीची) स्थापना ----- ह्या वर्षी झाली.

अ) 1988 ब) 1985 क) 1987 ड) 1992

Option 1

11 भारतात सर्वप्रथम पतपत्र योजना ----- ने सुरू केली.

अ) बँक ऑफ इंडिया ब) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) कॅनरा बँक

Option 2

12 ----- ने राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण आणि रिअल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट पध्दती अमलात आणल्या आहेत.

अ) आयात-निर्यात बँक ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) जागतिक बँक

Option 2

13 आरटीजीएस (RTGS)चे दीर्घ रूप

अ) Real Time Gross settlement ब) Real Time Gross System क) Retail Transfer Gross Settlement ड) Retail transfer Gross Settlement

Option 1

14 ई-बँकिंग म्हणजे-----.

अ) इन्व्हेस्टमेंट बँकिंग ब) इको बँकिंग क) इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग ड) इलेक्ट्रिकल बँकिंग

Option 3

15 भारतीय रिझर्व्ह बँकेने धनादेशाचे वेगवान व कार्यक्षमपणे वटवणूक करण्यासाठी ----- व्यवहार पध्दती वापरत आणली.

अ) रियल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट ब) राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण क) चेक ट्रंक्शन सिस्टीम ड) वरील पैकी नाही

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 देय / पेमेंट बँकांची वैशिष्ट्ये

Ans:

2 म्युच्युअल फंडाचे महत्व

Ans:

3 लघुवित्त पुरवठा बँकांची परवाना प्राप्ती

Ans:

4 ई-बँकांचे प्रकार

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 बँकेत्तर वित्तसंस्थाच्या विस्ताराची चर्चा करा.

Ans:

2 १९९१ च्या नरसिंहम समितीच्या शिफारशींची चर्चा करा.

Ans:

3 क्रेडीट कार्डची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

4 राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरणाशी संबंधीत घटक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतीय निर्यात-आयात बँकेची कार्ये आणि नूतन निर्यात प्रोत्साहन कार्यक्रम स्पष्ट करा.

Ans:

2 क्रेडीट कार्ड म्हणजे काय ? क्रेडीट कार्डचे गुण दोष सांगा.

Ans:
